

**การประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่
สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม**
**ASSESSMENT OF THE LOCAL CURRICULUM ADMINISTRATION IN NATURAL
EDUCATION WITH KHAOYAI FOREST FOR SECONDARY SCHOOL
STUDENT OF KHAOYAI PITTHAYAKOM SCHOOL**

ณัฐกฤษฎ์ ภูมั่ง¹

การประเมินครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม เกี่ยวกับบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ปัจจัยเบื้องต้น กระบวนการ ผลผลิต ผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายทอดความรู้ ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ จำนวน 1 คน ครู จำนวน 6 คน และวิทยากรท้องถิ่น จำนวน 4 คน คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ยกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 8 คน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน และผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินได้แก่ 1) แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น 2) แบบประเมินคุณภาพของนักเรียน 3) แบบสัมภาษณ์ถึงมีโครงสร้าง และ 6) แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ โดยวิเคราะห์ข้อมูลจากร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์เนื้อหา

ผลการประเมิน พบว่า

1. ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
3. ด้านกระบวนการ โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
4. ด้านผลผลิตสรุปผลการประเมินได้ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชา ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 1 และธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ทั้งสองวิชา

4.2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน จำนวน 2 ข้อ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับคุณภาพดีเยี่ยมทั้งสองคุณลักษณะ และผลการประเมินสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน จำนวน 5 ข้อ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับคุณภาพดีเยี่ยมทั้งห้าสมรรถนะ

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ โดยรวมมีระดับความพึงพอใจมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้

5. ด้านผลกระทบ โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
6. ด้านประสิทธิภาพ โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
7. ด้านความยั่งยืน โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้
8. ด้านการถ่ายทอดความรู้โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้

¹ ผู้อำนวยการสถานศึกษา โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ตำบลโป่งตาลอง อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา
สังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา (ศึกษาศาสตร์คุณวุฒิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

Abstract

The purpose of this assessment was to evaluate the local curriculum assessment in Natural Education with Khaoyai Forest for secondary school students of KhaoyaiPitthayakom School by using CIPPIEST Model: Context, Input, Process, Products, Impact, Effectiveness, Sustainability and Transportability evaluation. The Population consisted of a head of academic administration, 6 teachers, 4 local lecturers, 8 school board, 69 Mathayomsuksa3 students and 69 parents of Mathayomsuksa 3 students. The instruments were questionnaire, evaluation form, interview and report form. The statistics used in this evaluation were percentage, mean, standard deviation and content analysis.

The evaluation finding showed that:

1. Context evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
2. Input evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
3. Process evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
4. The product was summarized as follows:

4.1 The learning achievement of students in Natural Education with Khaoyai Forest 1 and Natural Education with Khaoyai 2 after studying were higher than before both.

4.2 The results of the assessment of desirable characteristics of most student was excellent quality and met the evaluation criteria. The results of the assessment of learners' key competencies of most student was excellent quality and met the evaluation criteria.

4.3 Results of student satisfaction evaluation on learning management of teachers in local curriculum on Natural Education with Khaoyai Forest was overall a high level of satisfaction and met the assessment criteria.

5. Impact evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
6. Effectiveness evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
7. Sustainability evaluation was at high level and met the evaluation criteria.
8. Transportability evaluation was at high level and met the evaluation criteria.

บทนำ

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ได้กำหนดหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อเป็นมาตรฐานในการจัดการศึกษาระดับชาติและให้สถานศึกษาจัดทำสาระของหลักสูตรสอดคล้องกับความต้องการของชุมชนและสังคมที่มุ่งเน้นการกระจายอำนาจทางการศึกษาให้ท้องถิ่นและสถานศึกษาได้มีบทบาทและมีส่วนร่วมในการพัฒนาหลักสูตรเพื่อให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของท้องถิ่น ประกอบกับหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 มีวิสัยทัศน์ที่มุ่งพัฒนาผู้เรียนทุกคนให้เป็นบุคคลแห่งการเรียนรู้สู่มาตรฐานสากล มีความเป็นผู้นำของสังคมมีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทย และเป็นพลโลกโดยใช้แนวปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง มีความรู้และทักษะขั้นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการศึกษาดลอดชีวิต มุ่งเน้น ให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ในระบบการศึกษาที่มีการกระจายอำนาจ

ให้ท้องถิ่น และสถานศึกษามีบทบาทในการพัฒนาหลักสูตรนั้น หน่วยงานที่เกี่ยวข้องตั้งแต่ระดับชาติ ระดับท้องถิ่น จนถึงระดับสถานศึกษาต้องมีความรับผิดชอบในการสนับสนุน ส่งเสริมและพัฒนาหลักสูตรให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ เพื่อให้การดำเนินการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาและการจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพสูงสุดอันจะส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพผู้เรียนบรรลุตามมาตรฐานที่กำหนดไว้ (สำนักประธานและพัฒนากิจการศึกษาท้องถิ่น, 2556) จังหวัดนครราชสีมาได้ชื่อว่า “โคราช เมืองหลวงแห่งภาคอีสาน” มีจุดเน้นประกอบด้วยเป็นประตูเชื่อมโยงระบบโลจิสติกส์และกระจายสินค้าสำคัญในภูมิภาค ศูนย์กลางอุตสาหกรรมท่องเที่ยวสีเขียว ประวัติศาสตร์/อารยธรรมขอมและภูมิปัญญาท้องถิ่น มีแหล่งอุตสาหกรรมเกษตรและเทคโนโลยีขั้นสูง ศูนย์กลางอาหารปลอดภัยและพลังงานสะอาดใหญ่ที่สุดของอาเซียน ศูนย์กลางการศึกษาและสาธารณสุข มีแหล่งทรัพยากรธรรมชาติที่สมบูรณ์และยั่งยืน

และมีกองกำลังเสริมสร้างความมั่นคงทางการทหารที่สำคัญ ในภูมิภาคและประเทศได้กำหนดประเด็นยุทธศาสตร์ในการพัฒนาคุณภาพศักยภาพการท่องเที่ยว และผลิตภัณฑ์ชุมชน เพื่อสร้างและกระจายรายได้สู่ประชาชนในพื้นที่ ประกอบด้วยกลยุทธ์ในการพัฒนาปัจจัยการท่องเที่ยวและแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพ และเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยวในจังหวัดสุภูมิภาค และประเทศเพื่อนบ้าน ส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวที่หลากหลายเพื่อดึงดูดนักท่องเที่ยวตลอดทั้งปี อีกทั้งพัฒนาบุคลากร และการให้บริการท่องเที่ยวและประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนา สังคมคุณภาพที่ทั่วถึงและยั่งยืนเพื่อสู่การเป็นเมืองน่าอยู่ มีกลยุทธ์เสริมสร้างจิตสำนึกสาธารณะและการมีส่วนร่วมของ ภาคประชาชนในการพัฒนาชุมชนและสังคมอย่างยั่งยืน (สำนัก ประสานและพัฒนการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2556: 9-12)

อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เป็นอุทยานแห่งชาติแห่งแรกของประเทศไทย มีอาณาเขตโดยครอบคลุม 11 อำเภอ ของ 4 จังหวัด คือ อำเภอมวกเหล็ก อำเภอแก่งคอย จังหวัดสระบุรี อำเภอปากช่องอำเภอวังน้ำเขียว จังหวัดนครราชสีมา อำเภอนาดีอำเภอกบินทร์บุรี อำเภอประจันตคาม อำเภอเมือง จังหวัดปราจีนบุรี และอำเภอปากพลี อำเภอบ้านนา อำเภอเมืองจังหวัดนครนายก ได้รับสมญา-นามว่าเป็นอุทยานมรดกของกลุ่มประเทศอาเซียนเป็นผืนป่าผืนใหญ่ตั้งอยู่ในเทือกเขาพนมดงรักในส่วนของดงพญาเย็นหรือดงพญาไฟในอดีตประกอบด้วยขุนเขาน้อยใหญ่สลับซับซ้อนหลายลูกเป็นแหล่งกำเนิดของต้นน้ำลำธารที่สำคัญหลายสายเช่น แม่น้ำนครนายก และแม่น้ำมูลอุดมสมบูรณ์ไปด้วยพันธุ์ไม้และสัตว์ป่านานาชนิดเช่น ช้างป่า กวางป่า เก้งกระทิง เสือ ตลอดจนมีลักษณะทางธรรมชาติที่สวยงามมีเนื้อที่ 1,353,471.53 ไร่หรือ 2,165.55 ตารางกิโลเมตร (สำนักประสานและพัฒนการจัดการศึกษาท้องถิ่น, 2556: 84)

โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม เป็นโรงเรียนระดับมัธยมศึกษาสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมาเปิดสอนตั้งแต่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ถึงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 6 เมื่อปีการศึกษา 2560 มีนักเรียน จำนวน 258 คน บุคลากรในโรงเรียนประกอบด้วย ผู้อำนวยการสถานศึกษา 1 คน ข้าราชการครู 8 คน ครูปฏิบัติการสอน 2 คน และบุคลากรสนับสนุนการสอน 3 คนมีอาณาเขตอยู่ติดกับอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ ห่างจากด่านเก็บค่าธรรมเนียมอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่เพียง 20 กิโลเมตร มีแหล่งเรียนรู้จากธรรมชาติเช่น ทรัพยากรป่าไม้สัตว์ป่าวิทยากรเจ้าหน้าที่จากอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ สถานที่ท่องเที่ยวในอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ เช่น น้ำตกเหวสุวัต น้ำตกเหวนรก ผาเกลี้ยวไม้ผากระดาก เป็นต้น ชุมชนมีวิถีชีวิตอาศัยประโยชน์

จากป่าไม้ พืชพรรณต่างๆ รวมถึงการสร้างรายได้จากนักท่องเที่ยวที่มาเที่ยวชมอุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ตลอดทั้งปี และได้มีการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมขึ้น เพื่อเป็นการนำเอาทรัพยากรทางธรรมชาติในท้องถิ่นมาจัดการเรียนรู้ให้กับผู้เรียนผู้เรียนจำเป็นต้องเรียนรู้วิถีชีวิตของชุมชน ท้องถิ่น ความเป็นอยู่ และพัฒนาต่อยอดความรู้ให้เป็นนวัตกรรมเพื่อใช้สำหรับการดำรงชีวิตต่อไปในภายภาคหน้า เป็นการกระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดความตระหนักถึงทรัพยากรทางธรรมชาติของชุมชน การใช้ประโยชน์ การอนุรักษ์และบำรุงรักษา อีกทั้งรวมถึงการสร้างจิตสำนึกให้ผู้เรียนหวงแหนในทรัพยากรธรรมชาติที่เอื้อประโยชน์แก่มวลมนุษยชาติ

การบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ได้ดำเนินการมาครบกระบวนการใช้หลักสูตร ผู้วิจัยและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องต้องการจะทราบถึงผลการปฏิบัติงานทั้งที่เป็นผลสำเร็จ ปัญหาอุปสรรคหรือจุดอ่อน จุดที่ควรพัฒนา เพื่อจัดทำสารสนเทศที่เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนา การประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นได้ประยุกต์ใช้รูปแบบการประเมินแบบ CIPPIEST สามารถประเมินได้ครอบคลุมทั้งระยะก่อนดำเนินการ คือ การประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมและด้านปัจจัยเบื้องต้น ระยะดำเนินการซึ่งประเมินด้านความเหมาะสมของกระบวนการที่นำมาใช้ในการดำเนินงาน รวมทั้งระยะสิ้นสุดการดำเนินการเป็นการประเมินผลผลิตหรือผลสำเร็จของการดำเนินงาน รวมถึงการประเมินผลกระทบ ประสิทธิภาพ ความยั่งยืน และการถ่ายโยงความรู้ ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้รูปแบบ CIPPIEST ซึ่งเป็นรูปแบบที่เหมาะสมกับการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่เป็นอย่างมาก เพราะลักษณะของการประเมินจะยึดหลักการวิเคราะห์ระบบ หรือวิธีการเชิงระบบ (System Approach) ซึ่งเป็นวิธีการที่น่าเชื่อถือและได้มีการวิจัยประเมินอภิมาน (Meta Evaluation) มาแล้วว่าคุณภาพการประเมินเฉลี่ยอยู่ในระดับดี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม เกี่ยวกับ1)บริบทหรือสภาวะแวดล้อม 2) ปัจจัยเบื้องต้น 3) กระบวนการ 4) ผลผลิต 5) ผลกระทบ 6) ประสิทธิภาพ 7) ความยั่งยืน และ 8) การถ่ายโยงความรู้

ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

เพื่อให้การดำเนินการวิจัยดำเนินไปตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยที่กำหนดไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงกำหนดรายละเอียดและขั้นตอนการดำเนินการไว้ 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาเอกสาร หลักฐาน บทความเกี่ยวกับแนวคิด หลักการ ทฤษฎี เพื่อเป็นข้อมูลในการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม

ขั้นตอนที่ 2 เป็นขั้นตอนการสร้างเครื่องมือ นำเครื่องมือไปพัฒนาและตรวจสอบเพื่อปรับปรุงแก้ไขข้อบกพร่องของเครื่องมือ แล้วนำไปเก็บข้อมูลกับประชากรที่กำหนดรายละเอียดตามตารางที่ 1 นำข้อมูลที่รวบรวมได้มาตรวจสอบความสมบูรณ์ ทำการวิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติและแปลผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ขั้นตอนที่ 3 เป็นขั้นตอนการเสนอผลการวิจัย ตรวจสอบความถูกต้องของรายงาน จัดทำรายงานการวิจัยฉบับสมบูรณ์

ตารางที่ 1 การวางแผนการประเมินตามรูปแบบ CIPPIEST Model

วัตถุประสงค์	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การตัดสิน
1. เพื่อประเมินบริบทหรือสถานะแวดล้อม (Context)	1. ความสอดคล้องชัดเจนขององค์ประกอบหลักสูตรท้องถิ่น 2. ความต้องการจำเป็นทางการศึกษา 3. ความเป็นไปได้ของหลักสูตรท้องถิ่น	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	1. ความสอดคล้องกันระหว่างองค์ประกอบของหลักสูตร 2. $\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
2. เพื่อประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input)	1. ครูผู้สอน 2. งบประมาณ 3. การบริหารจัดการ 4. วัสดุหลักสูตรและเอกสารประกอบหลักสูตร 5. แหล่งเรียนรู้	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
3. เพื่อประเมินกระบวนการ (Process)	1. กระบวนการบริหารหลักสูตร 2. กระบวนการจัดการเรียนรู้ 3. กระบวนการนิเทศติดตามผล	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. วิทยากรท้องถิ่น	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
4. เพื่อประเมินผลผลิต (Product)	1. ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน 2. ความพึงพอใจของนักเรียน 3. คุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน	1. ครู 2. นักเรียน	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์ -แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์

วัตถุประสงค์	ประเด็นการประเมิน	แหล่งข้อมูล	เครื่องมือ	วิธีวิเคราะห์ข้อมูล	เกณฑ์การตัดสิน
5. เพื่อประเมินผลกระทบ (Impact)	1. การประเมินผลงานที่เกิดจากหลักสูตรท้องถิ่น 2. การนำไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาตนเอง	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
6. เพื่อประเมินประสิทธิผล (Effectiveness)	ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่นโดยตรงหลังจากจบการศึกษา	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
7. เพื่อประเมินความยั่งยืน (Sustainability)	การนำความรู้ที่ได้จากการหลักสูตรไปใช้ให้ประสบผลสำเร็จ	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์
8. เพื่อประเมินการถ่ายทอดความรู้ (Transportability)	การถ่ายทอดความรู้ หรือ ขยายองค์ความรู้ไปสู่ผู้อื่นได้	1. หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ 2. ครู 3. นักเรียน 4. ผู้ปกครอง	-แบบประเมิน -แบบสัมภาษณ์	1. วิเคราะห์เนื้อหา 2. พิจารณา μ และ σ	$\mu \geq 3.51$ $\sigma \leq 1.00$ ถือว่าผ่านเกณฑ์

ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการประเมิน ได้แก่ หัวหน้าฝ่ายบริหารวิชาการ จำนวน 1 คนครู จำนวน 6 คนวิทยากรท้องถิ่น จำนวน 4 คนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ขกเว้นผู้อำนวยการสถานศึกษา จำนวน 8 คน นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2560 ได้แก่ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน และ ผู้ปกครองนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 จำนวน 69 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยผู้วิจัยเป็นผู้สร้างขึ้น ดังนี้

1. แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับตามทฤษฎีของ Likert ซึ่งกำหนดค่าระดับตั้งแต่ระดับน้อยที่สุดน้อยปานกลางมากและมากที่สุด และให้ค่าน้ำหนักคะแนนเป็น 1, 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ

จำนวน 5 ฉบับได้แก่ 1.1) แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมแบ่งเป็น 3 ตอน 1.2) แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านปัจจัยเบื้องต้นแบ่งเป็น 3 ตอน 1.3) แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านกระบวนการแบ่งเป็น 3 ตอน 1.4) แบบประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้อยู่หลักสูตรท้องถิ่น แบ่งเป็น 3 ตอน และ 1.5) แบบประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านผลกระทบ ด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายทอดความรู้แบ่งเป็น 6 ตอน

2. แบบประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน เป็นแบบประเมินที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น ใช้เกณฑ์การประเมินรูบริก(Rubric) ซึ่งกำหนดระดับคุณภาพไม่ผ่านเกณฑ์ ผ่านเกณฑ์ ดี และดีเยี่ยม และให้ค่าน้ำหนักคะแนน 0, 1, 2 และ 3 ตามลำดับ

3. แบบสัมภาษณ์กึ่งมีโครงสร้าง (Semi-structured Interview) เป็นแบบสัมภาษณ์ที่ผู้วิจัยได้สร้างขึ้น จำนวน 3 ฉบับ ได้แก่ 3.1)แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม และด้านปัจจัยเบื้องต้น แบ่งเป็น 4 ตอน 3.2)แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านกระบวนการ แบ่งเป็น 3 ตอน และ 3.3)แบบสัมภาษณ์เกี่ยวกับการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านผลกระทบด้านประสิทธิผล ด้านความยั่งยืน และด้านการถ่ายโยงความรู้ แบ่งเป็น 6 ตอน

4. แบบรายงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้

การสร้างและพัฒนาเครื่องมือ

ในการสร้างและพัฒนาเครื่องมือวิจัยได้ดำเนินการสร้างเครื่องมือโดยศึกษาแนวคิด หลักการ เอกสาร งานวิจัย และวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องในประเทศและต่างประเทศ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างเครื่องมือ และพัฒนาเครื่องมือให้ครอบคลุมตามเนื้อหาของเรื่องที่วิจัยตามคำแนะนำของผู้เชี่ยวชาญ นำแบบสอบถามไปหาความตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) โดยมีค่า IOC อยู่ระหว่าง 0.80-1.00 และหาความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (α -Coefficient) ของ Cronbach (บุญชม ศรีสะอาด, 2545 : 96) ได้ค่าความเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง 0.82-0.97

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอนการวิจัย ดังนี้

1. ผู้วิจัยดำเนินการแจกแบบประเมิน ให้กับประชากรด้วยตนเอง

2. ดำเนินการเก็บแบบสอบถามกลับคืนตามระยะเวลาที่กำหนดในปีการศึกษา 2560 ได้แบบประเมินที่สมบูรณ์คืน คิดเป็นร้อยละ 100

3. ดำเนินการสัมภาษณ์ตามระยะเวลาที่กำหนดในแต่ละด้าน ผู้วิจัยเป็นผู้สัมภาษณ์และวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

4. รวบรวมงานผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเมื่อสิ้นภาคเรียนที่ 1 และภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2560

5. ครูประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียนเมื่อสำเร็จการศึกษาตามหลักสูตร เดือนมีนาคม พ.ศ. 2560

สถิติที่ใช้ในการวิจัย

โดยใช้สถิติการวิจัยในด้านต่างๆ ดังนี้ 1) การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้วยค่าความถี่และร้อยละ 2) วิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ทุกด้าน โดยการคำนวณค่าเฉลี่ย (μ) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (σ) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป และเปรียบเทียบเกณฑ์การประเมินของ Best and Kahn (2006: 331) อ้างถึงใน นรินทร์ สังข์รักษา, 2555: 155) ดังตารางที่ 2 3) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสัมภาษณ์นักเรียนโดยใช้การวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) 4) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบประเมินคุณภาพนักเรียน ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของผู้เรียน โดยใช้ฐานนิยมและ 5) วิเคราะห์ข้อมูลจากแบบทดสอบวัดความรู้ วิชา ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ทุกวิชาด้วยการเปรียบเทียบค่าเฉลี่ย (μ)

ตารางที่ 2 เกณฑ์การประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น

ค่าเฉลี่ย	ความหมาย	ผลการประเมิน
4.51 – 5.00	มากที่สุด	ผ่าน
3.51 – 4.50	มาก	ผ่าน
2.51 – 3.50	ปานกลาง	ไม่ผ่าน
1.51 – 2.50	น้อย	ไม่ผ่าน
1.00 – 1.50	น้อยที่สุด	ไม่ผ่าน

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตอนที่ 1 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และผลการประเมินของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น
ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม แยกเป็นรายด้าน

(N = 15)

ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม	สภาพจริง			
	μ	σ	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. ความสอดคล้องชัดเจนขององค์ประกอบหลักสูตรท้องถิ่น	4.43	0.16	มาก	ผ่าน
2. ความต้องการจำเป็นทางการศึกษา	4.35	0.23	มาก	ผ่าน
3. ความเป็นไปได้ของหลักสูตรท้องถิ่น	4.47	0.31	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	4.42	0.14	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 3 พบว่าการประเมินด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อมของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้านและมีระดับเป็นจริงมากทุกด้านโดยด้านความเป็นไปได้ของหลักสูตรท้องถิ่น มีความเหมาะสมอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมา

ได้แก่ ด้านความสอดคล้องชัดเจนขององค์ประกอบของหลักสูตรท้องถิ่น

ตอนที่ 2 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านปัจจัยเบื้องต้นดังตารางที่ 4

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และผลการประเมินของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านปัจจัยเบื้องต้น แยกเป็นรายด้าน

(N = 15)

ด้านปัจจัยเบื้องต้น	สภาพจริง			
	μ	σ	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. ครูผู้สอน	4.42	0.20	มาก	ผ่าน
2. งบประมาณ	4.31	0.27	มาก	ผ่าน
3. การบริหารจัดการ	4.29	0.21	มาก	ผ่าน
4. วัสดุและเอกสาร	4.28	0.27	มาก	ผ่าน
5. แหล่งเรียนรู้	4.38	0.25	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	4.33	0.19	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 4 พบว่าการประเมินด้านปัจจัยเบื้องต้นของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกด้าน และมีระดับเป็นจริงมากทุกด้านโดยด้านครูผู้สอนมีความเหมาะสมอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมา ได้แก่ ด้านแหล่งเรียนรู้

ตอนที่ 3 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านกระบวนการ

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านกระบวนการดังตารางที่ 5

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และผลการประเมินของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านกระบวนการแยกเป็นรายด้าน

ด้านกระบวนการ	สภาพจริง			
	μ	σ	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. กระบวนการบริหารหลักสูตร	4.40	0.20	มาก	ผ่าน
2. กระบวนการจัดการเรียนรู้	4.30	0.21	มาก	ผ่าน
3. กระบวนการนิเทศติดตามผล	4.24	0.22	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	4.32	0.18	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 5 พบว่าการประเมินด้านกระบวนการของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยรวมมีระดับเป็นจริงมาก ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่ามีระดับเป็นจริงมากทุกด้าน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน และมีระดับเป็นจริงมากทุกด้านโดยด้านกระบวนการบริหารหลักสูตร มีความเหมาะสมอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมา ได้แก่ ด้านกระบวนการจัดการเรียนรู้

ตอนที่ 4 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านผลผลิต

4.1 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคม ด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ได้ผลดังตารางที่ 6

ตารางที่ 6 การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน ก่อนและหลังเรียน วิชา ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่

วิชา	การประเมิน	N	คะแนนเต็ม	μ	σ
ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 1	ก่อนเรียน	69	30	10.19	1.73
	หลังเรียน	69	30	25.07	2.84
ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 2	ก่อนเรียน	69	30	9.80	1.91
	หลังเรียน	69	30	24.14	2.54

จากตารางที่ 6 พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนวิชาธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 1 และธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน

4.2 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่-พิทยาคม ด้านคุณลักษณะอันพึงประสงค์และสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน ได้ผลดังตารางที่ 7-8

ตารางที่ 7 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน

(N = 69)

คุณลักษณะอันพึงประสงค์	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีเยี่ยม)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1. ใฝ่เรียนรู้	76.81	15.94	7.25
2. มีจิตสาธารณะ	89.86	7.24	2.90
ภาพรวม	83.34	11.59	5.07

จากตารางที่ 7 พบว่าผลการประเมินคุณลักษณะ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการ
อันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้และมีจิตสาธารณะ ประเมินระดับคุณภาพดีเยี่ยมทั้งสองคุณลักษณะ

ตารางที่ 8 ผลการประเมินสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน

(N = 69)

สมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน	ระดับคุณภาพ		
	3 (ดีเยี่ยม)	2 (ดี)	1 (ผ่าน)
	ร้อยละ	ร้อยละ	ร้อยละ
1. ความสามารถในการคิด	75.36	18.84	5.80
2. ความสามารถในการสื่อสาร	81.16	13.04	5.80
3. ความสามารถในการแก้ปัญหา	71.01	24.64	4.35
4. ความสามารถในการใช้ทักษะชีวิต	88.40	8.70	2.90
5. ความสามารถในการใช้เทคโนโลยี	85.51	11.59	2.90
ภาพรวม	80.29	15.36	4.35

จากตารางที่ 8 พบว่าผลการประเมินสมรรถนะที่ สำคัญของนักเรียน ได้แก่ ความสามารถในการคิด ความ สามารถในการสื่อสาร ความสามารถในการแก้ปัญหา ความ สามารถในการใช้ทักษะชีวิต และความสามารถในการใช้

เทคโนโลยี ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน โดยนักเรียนส่วนใหญ่มีผลการประเมินระดับคุณภาพดีเยี่ยมทั้งห้าสมรรถนะ

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียน ที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรท้องถิ่น ได้ผลดัง ตารางที่ 9

ตารางที่ 9 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และผลการประเมินของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านความพึงพอใจ ของนักเรียนตามความคิดเห็นของนักเรียนแยกเป็นรายด้าน

(N = 69)

รายการประเมิน	ระดับความพึงพอใจ			
	μ	σ	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. เนื้อหา	4.46	0.35	มาก	ผ่าน
2. กิจกรรมการเรียนรู้	4.53	0.34	มากที่สุด	ผ่าน
3. สื่อการสอน/แหล่งเรียนรู้	4.34	0.34	มาก	ผ่าน
4. การวัดประเมินผล	4.28	0.37	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	4.40	0.32	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 9 พบว่านักเรียนมีความพึงพอใจต่อการ จัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษา กับป่าเขาใหญ่ โดยรวมมีระดับความพึง-พอใจมากถือว่าผ่าน เกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า มีระดับความพึงพอใจมากที่สุด 1 ด้าน มีระดับความพึงพอใจ

มาก 3 ด้าน โดยด้านกิจกรรมการเรียนรู้มีระดับความพึงพอใจ สูงสุด รองลงมา ได้แก่ ด้านเนื้อหา

ตอนที่ 5 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านผลกระทบ ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านผลกระทบดัง ตารางที่ 10

ตารางที่ 10 ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การแปลผล และผลการประเมินของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านผลกระทบแยกเป็นรายด้าน

(N = 145)

ด้านผลกระทบ	สภาพจริง			
	μ	σ	การแปลผล	ผลการประเมิน
1. ด้านการประเมินผลงานที่เกิดจากหลักสูตรท้องถิ่น	4.23	0.49	มาก	ผ่าน
2. ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาตนเอง	4.15	0.51	มาก	ผ่าน
ภาพรวม	4.19	0.48	มาก	ผ่าน

จากตารางที่ 10 พบว่าการประเมินด้านผลกระทบของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ผ่านเกณฑ์ การประเมินทุกด้าน และมีระดับเป็นจริงทุกด้านโดยด้านการประเมินผลงานที่เกิดจากหลักสูตรท้องถิ่นอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาได้แก่ ด้านการนำความรู้ไปใช้ในการทำงานหรือพัฒนาตนเอง

ตอนที่ 6 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านประสิทธิผล

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ด้านประสิทธิผลมีจำนวน 1 ด้าน โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ และมีระดับเป็นจริงมากทุกข้อโดยความเป็นผู้ริเริ่มสร้างสรรค์ คิดพัฒนางานใหม่ๆ เสมอ อยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาได้แก่ นักเรียนนำความรู้ไปใช้ในครอบครัว ชุมชน

ตอนที่ 7 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านความยั่งยืน

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ด้านความยั่งยืน มีจำนวน 1 ด้าน โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ และมีระดับเป็นจริงมากทุกข้อโดยความชำนาญในการให้ข้อมูลการศึกษากับนักเรียนรุ่นต่อไปอยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาได้แก่ เป็นแกนนำในการร่วมอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติป่าเขาใหญ่อย่างต่อเนื่อง

ตอนที่ 8 ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นด้านการถ่ายทอดความรู้

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง

ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ด้านการถ่ายทอดความรู้ มีจำนวน 1 ด้าน โดยรวมมีระดับเป็นจริงมาก

ถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อพบว่า ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกข้อ และมีระดับเป็นจริงมากทุกข้อโดยนักเรียนมั่นใจว่าสามารถนำสิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน อยู่ในอันดับสูงสุดรองลงมาได้แก่นักเรียนปรับแนวทาง วิถีแก้ปัญหาได้เหมาะสม

การอภิปรายผล

จากผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมปีการศึกษา 2560 กล่าวได้ว่าการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ประสบความสำเร็จตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตรอย่างยิ่งนั่นคือการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นผ่านเกณฑ์การประเมินทุกด้าน ทุกข้อประเมิน จากผล

การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นดังที่กล่าวมาถือว่าเป็นผลสำเร็จของหลักสูตรที่มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนสำหรับในประเด็นอื่นๆมีประเด็นที่จะนำมาอภิปรายดังนี้

1. ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่องธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ เนื่องจากก่อนจะพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น โรงเรียนได้มีการสำรวจสภาพ ปัญหา และความต้องการในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ว่านักเรียน ชุมชน ผู้ปกครอง คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูผู้สอนมีความต้องการพัฒนาหลักสูตรในด้านใดที่เหมาะสม สอดคล้องกับบริบทชุมชน และได้รับความอนุเคราะห์จากวิทยากรในท้องถิ่นที่มีความ

ชำนาญ ประสพการณ์เฉพาะเรื่องมาให้ความคิดเห็นก่อนพัฒนาหลักสูตร ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการที่สำคัญในการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ซึ่งสอดคล้องกับขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตรของ Taba (1962: 12) ได้กำหนดขั้นตอนการพัฒนาหลักสูตร 7 ข้อ ได้แก่ การสำรวจความต้องการ การกำหนดจุดมุ่งหมาย การเลือกเนื้อหา การจัดเนื้อหา การเลือกประสบการณ์การเรียนรู้ การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และการประเมินผลและวิธีการประเมินผล รวมถึง ศุภนิช เจริญสุข (2559: 23) ที่ได้แสดงถึงแนวทางการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นที่จะต้องดำเนินการศึกษาข้อมูลพื้นฐาน วิเคราะห์ข้อมูลสารสนเทศท้องถิ่น ศึกษาความต้องการจำเป็นของท้องถิ่นก่อนเป็นอันดับแรก สอดคล้องกับงานวิจัยของ Cuncha (1997) ได้ทำการศึกษาระบบการพัฒนาหลักสูตร โภชนาการศึกษา มีจุดประสงค์เพื่อศึกษาระบบการพัฒนาหลักสูตร โดยให้นักlagenในท้องถิ่นมีส่วนร่วมในการออกแบบหลักสูตร และ Sarangapani (2003) ที่ได้ให้ชุมชนโรงเรียนร่วมจัดทำหลักสูตรโดยใช้วัฒนธรรมในท้องถิ่นบรรจุไว้ในหลักสูตร และเมื่อพิจารณาถึงการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น ด้านบริบทหรือสภาวะแวดล้อม มีความสอดคล้องกับงานวิจัยของ กามิละห์ บาโด (2556) ได้ประเมินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ และลำพันธ์สุนันทิพย์ (2558) ได้ประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยาพบว่า ด้านบริบทมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

2. ด้านปัจจัยเบื้องต้น

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านปัจจัยเบื้องต้น โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนได้รับงบประมาณสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา ซึ่งเป็นหน่วยงานต้นสังกัดมีปริมาณเพียงพอต่อการบริหารงานในโรงเรียน สามารถนำมาจัดโครงการเกี่ยวกับการเรียนรู้ที่หลากหลายรวมถึงการบริหารหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ในการจัดหาวัสดุการเรียนการสอน ค่าพาหนะในการพานักเรียนออกไปศึกษานอกห้องเรียน อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ และมีงบประมาณสำหรับจ่ายค่าตอบแทนวิทยากรท้องถิ่นหรือจ้างครูอัตราจ้างมาจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ลำพันธ์ สุนันทิพย์ (2558) ได้ประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี

โรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยา พบว่า ปัจจัยนำเข้ามีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก แต่มีผลแย้งกับงานวิจัยต่างประเทศของ Oestreich (2009) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรสังคมศึกษาในเบอร์ลิช พบว่า ในด้านอุปกรณ์การเรียนการสอนไม่เหมาะสม การพัฒนาบุคลากรมีข้อจำกัดเกี่ยวกับการสื่อสารของรัฐบาลที่ด้อยประสิทธิภาพ การขาดครูที่มีประกาศนียบัตรรับรองและหลักสูตรไม่สอดคล้อง

3. ด้านกระบวนการ

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านกระบวนการโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก ผู้วิจัยได้วางระบบการบริหารหลักสูตรไว้อย่างเป็นระบบ พิจารณาหลายด้านไม่ว่าจะเป็นด้านการจัดครูเข้าสอน การบริหารจัดการชั่วโมงเรียน การสนับสนุนการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนและวิทยากรท้องถิ่น การวางแผนการดำเนินงานล่วงหน้า มีการประชุมปรึกษาหารือกันอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่อง และนำกระบวนการนี้มาติดตามผลมาใช้ด้วย เพื่อช่วยเหลือการจัดการเรียนรู้ของครูผู้สอนให้มีคุณภาพ ทำให้ได้ผลการประเมินด้านกระบวนการผ่านเกณฑ์การประเมินที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2554) ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลการประเมินด้านกระบวนการในภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก อีกทั้ง กามิละห์ บาโด (2556) ได้ประเมินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่าผู้บริหารและครูผู้สอนมีความคิดเห็นที่สอดคล้องกันว่าการบริหารหลักสูตร การวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความเหมาะสมในระดับมาก ยกเว้นกิจกรรมการเรียนการสอนที่ผู้บริหารเห็นว่ามีความเหมาะสม อยู่ในระดับมาก แต่ครูผู้สอนเห็นว่าอยู่ในระดับปานกลาง และสอดคล้องกับลำพันธ์ สุนันทิพย์ (2558) ได้ประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพิมพ์พัฒนาวิทยา พบว่า ด้านกระบวนการมีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

4. ด้านผลผลิตสรุปผลการประเมินได้ ดังนี้

4.1 ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน วิชา ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 1 และ ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ 2 มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียน ที่

เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้มีการตรวจสอบคุณภาพจากผู้เชี่ยวชาญ ได้รับคำแนะนำให้การปรับปรุงแก้ไข และคุณภาพของแผนการจัดการเรียนรู้อยู่ในระดับสูง ทำให้การจัดการเรียนรู้ให้กับนักเรียนมีความเหมาะสมและสอดคล้องกับหลักสูตร ส่งผลให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนเป็นไปตามสมมติฐานที่ตั้งไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดสาคร อินทร์ทอง (2557) ได้ศึกษาการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “ตำนานชาวไท-ยวน” จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 พบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่เรียนตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “ตำนานชาวไท-ยวน” จังหวัดสระบุรี หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสอดคล้องกับ พิชยรัตน์ เรื่องร่มย์ (2558) การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การปลูกผักสวนครัวไร้สารพิษพบว่า นักเรียนที่ได้เรียนหลักสูตรท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่องการปลูกผักสวนครัวไร้สารพิษมีคะแนนวัดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

4.2 ผลการประเมินคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของนักเรียน ได้แก่ ใฝ่เรียนรู้ และมีจิตสาธารณะ ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน และผลการประเมินสมรรถนะที่สำคัญของนักเรียน ผ่านเกณฑ์การประเมินทุกคน ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การประเมินคุณภาพของนักเรียนได้เริ่มต้นจากการวิเคราะห์หลักสูตรท้องถิ่น คำนึงถึงจุดมุ่งหมายหลักสูตร จึงได้คุณภาพของนักเรียน 3 ด้าน และสร้างเครื่องมือวัดและประเมินคุณภาพให้เหมาะสม ผ่านการตรวจสอบจากผู้เชี่ยวชาญก่อนนำมาใช้และประเมินนักเรียนโดยครูผู้สอน ซึ่งได้ข้อมูลตรงกับความ เป็นจริงมากที่สุด สอดคล้องกับงานวิจัยของกามิลละห์ บาโด (2556) ได้ประเมินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามสังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้ พบว่า คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียนตามจุดหมายของหลักสูตรทุกด้านอยู่ในระดับมากถึงมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยในระดับมาก

4.3 ผลการประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียนรู้ของครูตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ โดยรวมมีระดับความพึงพอใจมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจาก การจัดการเรียนรู้ของครูได้ดำเนินการตามแผนการจัดการเรียนรู้ที่วางไว้ การใช้งบประมาณ วัสดุอุปกรณ์ และแหล่งเรียนรู้ที่เหมาะสม สอดคล้องกับแผนการจัดการเรียนรู้ ทำให้นักเรียนมีความพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ของครู

อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของ พิชยรัตน์ เรื่องร่มย์ (2558) ได้ศึกษาเรื่องการพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่นชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การปลูกผักสวนครัวไร้สารพิษ พบว่า นักเรียนและผู้ปกครองนักเรียนพึงพอใจต่อการจัดการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นที่พัฒนาขึ้น

5. ด้านผลกระทบ

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านผลกระทบโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากหลักสูตรที่พัฒนาขึ้นผ่านการตรวจสอบ ประเมินจากผู้เชี่ยวชาญตั้งแต่ขั้นตอนแรก ได้รับการชี้แนะอย่างสม่ำเสมอ แผนการจัดการเรียนรู้มีคุณภาพสูง ส่งผลให้ผลกระทบที่ตามมา มีระดับการประเมินอยู่ในระดับมาก นักเรียนมีผลงานเป็นที่ยอมรับและเผยแพร่สู่ชุมชนได้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2554) ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลการประเมินด้านผลกระทบในภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก และ ลำพันธ์ สุนันทิพย์ (2558) ได้ประเมินหลักสูตรท้องถิ่นกลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพิภพพัฒนานิเทศ พบว่า ผลการประเมินด้านผลกระทบอยู่ในระดับมากที่สุด

6. ด้านประสิทธิผล

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ด้านประสิทธิผลโดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นมีการวางแผนการใช้งบประมาณ ทรัพยากรในการเรียนการสอนอย่างคุ้มค่า แต่ผลที่เกิดขึ้นจากการจัดกิจกรรมบรรลุวัตถุประสงค์ จุดมุ่งหมายของหลักสูตรที่วางไว้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2554) ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาคุณุฒิบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลการประเมินด้านประสิทธิผลในภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด

7. ด้านความยั่งยืน

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านความยั่งยืน โดยรวมมีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่เป็นเช่นนี้เนื่องจากโรงเรียนได้มีการติดตามการเผยแพร่ของนักเรียนอย่างต่อเนื่อง ผ่านกิจกรรมอื่นๆ ของโรงเรียนที่จัดขึ้น เช่น กิจกรรมเยี่ยมบ้านนักเรียน กิจกรรมประชุมผู้ปกครองประจำภาคเรียน ทำให้ได้สอบถามถึงการเผยแพร่ความรู้สู่

ครอบครัว ชุมชน เป็นการกระตุ้นให้นักเรียนได้แสดงออกถึง การนำความรู้ไปใช้จริงในชีวิตประจำวัน สอดคล้องกับงาน วิจัยของมาเรียม นิลพันธุ์ (2554) ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลการประเมินด้านความยั่งยืนใน ภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดและ มนิตา เจริญภูมิ (2559) ได้ศึกษาการประเมิน โครงการพัฒนา คุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนแก่งไทรศึกษา สังกัด สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ผลการ ประเมินความยั่งยืน ประเมินโดยผู้บริหารและครูอยู่ในระดับ มากประเมินโดยนักเรียนอยู่ในระดับมาก และประเมินโดย ผู้ปกครองอยู่ในระดับมาก

8. ด้านการถ่ายโยงความรู้

ผลการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ ด้านการถ่ายโยงความรู้ โดยรวม มีระดับเป็นจริงมากถือว่าผ่านเกณฑ์การประเมินตามที่ตั้งไว้ ที่ เป็นเช่นนี้เนื่องจาก โรงเรียนได้จัดกิจกรรมอื่นๆ ที่สอดคล้อง กับการนำความรู้เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่มาใช้ ด้วย เช่น โครงการประเมินโรงเรียนพอเพียงท้องถิ่น ที่นำเอา กิจกรรมตามความสนใจของนักเรียนในแต่ละชั้นเรียนมาเป็น ปัญหาในการเรียนรู้ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง นักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/1 เลือกการนำเสนองานอนุรักษ์อุทยาน แห่งชาติเขาใหญ่ ถ่ายทำเป็นวีดิทัศน์นำเสนอผลงานของ ชั้นเรียน นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3/2 ได้ศึกษาประวัติความเป็น มาของน้ำตกผามะนาวักษ์ แสดงให้เห็นว่าการจัดการ เรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขา ใหญ่ ทำให้นักเรียนมีแนวความคิดเชื่อมโยงกับกิจกรรมอื่นๆ ที่โรงเรียนได้จัดขึ้น และนำมาใช้ให้เป็นประโยชน์ สามารถ ประเมินผลงานได้ตามสภาพจริง สอดคล้องกับงานวิจัยของ มาเรียม นิลพันธุ์ (2554) ได้ประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎี บัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร พบว่า ผลการประเมินด้านการถ่ายโยง ความรู้ในภาพรวมและรายข้อ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับ มากและ มนิตา เจริญภูมิ (2559) ได้ศึกษาการประเมินโครงการ พัฒนาคุณธรรม จริยธรรมของนักเรียนโรงเรียนแก่งไทรศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 25 พบว่า ผล การประเมินการถ่ายโยงความรู้ ประเมินโดยผู้บริหารและครูอยู่ ในระดับมากประเมินโดยนักเรียนอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นเรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่

1.1 จากผลการประเมิน พบว่า ด้านบริบทหรือ สภาพแวดล้อมของหลักสูตรท้องถิ่น มีสภาพจริงในด้านความ สามารถในการเชิญวิทยากรมาให้ความรู้แก่ผู้เรียนอย่างต่อเนื่อง อยู่ในอันดับสูงสุดซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่ดี สอดคล้องกับ การบริหารหลักสูตรท้องถิ่นในการเชิญวิทยากรท้องถิ่นมาให้ความรู้โดยตรง เนื่องจากมีประสบการณ์และความชำนาญในเรื่องที่จะมาถ่ายทอดให้นักเรียนได้เรียนรู้อย่างครบถ้วน ชัดเจน

1.2 จากผลการประเมิน พบว่า ด้านปัจจัยเบื้องต้นของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นมีสภาพจริงในด้านคุณวุฒิ ของครูในรายวิชาที่สอนมีความเหมาะสม อยู่ในอันดับสูงสุด เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการจัดการเรียนรู้อย่างมาก ที่ครูผู้สอน จำเป็นต้องมีคุณวุฒิตรงสาขาวิชา เพราะจะเข้าใจธรรมชาติวิชา กระบวนการจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสม

1.3 จากผลการประเมิน พบว่า ด้านกระบวนการ ของการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นมีสภาพจริงในด้านการจัด โครงสร้างเวลาเรียนมีความเหมาะสม อยู่ในอันดับสูงสุด แสดง ให้เห็นว่าการจัดเวลาเรียนให้กับรายวิชา ธรรมชาติศึกษากับป่า เขาใหญ่ ควรจะมีทั้งเวลาภาคทฤษฎี และเวลาภาคปฏิบัติ รวม ถึงเวลาสำหรับการออกไปศึกษา ณ อุทยานแห่งชาติเขาใหญ่ใน แต่ละภาคเรียนด้วย รวมถึงการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นจะต้อง มีการจัดกระบวนการนิเทศติดตามผลควบคู่การใช้หลักสูตรไป ด้วยทุกครั้ง

1.4 จากผลการประเมิน พบว่า ด้านผลผลิต ใน การประเมินความพึงพอใจของนักเรียนที่มีต่อการจัดการเรียน รู้ของครู แสดงให้เห็นว่ากิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรท้องถิ่นสร้างจิตสำนึกให้เกิดขึ้นในตัวนักเรียนอย่างแท้จริง ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ต่างๆ ไม่ให้มีแค่เพียงการบรรยาย การ ท่องจำ แต่สิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่งคือ ให้นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติ หาแหล่ง เรียนรู้ที่เหมาะสม ใช้กระบวนการกลุ่ม มีการวัดและประเมินผล ที่หลากหลาย

1.5 โรงเรียนสร้างความรู้ความเข้าใจให้แก่ ครูและบุคลากรท่านอื่นในโรงเรียน นักเรียนชั้นอื่นๆ คณะ กรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานผู้ปกครองและชุมชนเกี่ยวกับ หลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ การสร้าง ความตระหนักร่วมกันในการจัดการเรียนรู้ให้นักเรียนทุกคนมี ความห่วงใย มีจิตสำนึก อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ

1.6 ควรพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่ทั้งระดับชั้นมัธยมศึกษาตอน ต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย เนื่องจากเป็นวิชาที่มีความสำคัญ สร้างองค์ความรู้แบบค่อยๆได้ นักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษา ตอนปลายจะศึกษาลึกซึ้งขึ้นพร้อมสร้างนวัตกรรมใหม่ๆ ให้ เกิดขึ้นที่เป็นประโยชน์ต่อโรงเรียน ครอบครัว ชุมชน และ

ท้องถิ่นต่อไป

2. ข้อเสนอแนะในการประเมินการบริหารหลักสูตรท้องถิ่นครั้งต่อไป

2.1 การประเมินครั้งนี้ยังไม่ได้ประเมินกระบวนการนิเทศติดตามผลการใช้หลักสูตร อย่างละเอียด ดังนั้น สำหรับการประเมินการบริหารหลักสูตรครั้งต่อไปควรมีการวิเคราะห์ข้อมูลจากการนิเทศการสอนในชั้นเรียนของครูอย่างน้อยภาคเรียนละ 2 ครั้งประกอบด้วย

2.2 สำหรับรูปแบบการประเมินมีหลายรูปแบบ ดังนั้น ผู้วิจัยต้องเลือกใช้ให้เหมาะสมกับเรื่องที่จะประเมินบริบทของโรงเรียน และองค์ประกอบอื่นๆ ที่ใช้ในการพิจารณาด้วย เพื่อจะได้ผลที่ครอบคลุม ถูกต้อง

2.3 ควรมีการประเมินการบริหารหลักสูตรสถานศึกษา ตามหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551 ด้วย เพราะเป็นหลักสูตรที่มีหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง ธรรมชาติศึกษากับป่าเขาใหญ่เป็นส่วนประกอบ และจะทำให้หลักสูตรสถานศึกษา โรงเรียนเขาใหญ่พิทยาคมเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลต่อไป

เอกสารอ้างอิง

- กามีละห์ บาโค. “การประเมินการใช้หลักสูตรอิสลามศึกษา พ.ศ. 2546 โรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลาม สังกัดสำนักงานบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน สามจังหวัดชายแดนภาคใต้.”วิทยานิพนธ์ปริญญาศึกษาศาสตร-มหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช. 2556.
- นรินทร์ สังข์รักษา. การวิจัยและพัฒนาทางการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 2. นครปฐม: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยศิลปากร. 2555.
- บุญชม ศรีสะอาด. การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 7. กรุงเทพฯ: สุวีริยาสาส์น. 2545.
- พิทยรัตน์ เรืองรัมย์. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น ชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 เรื่อง การปลูกผักสวนครัวไว้สารพิษ.” วิทยานิพนธ์ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหาสารคาม. 2558.
- มนิดา เจริญภูมิ. “การประเมินโครงการพัฒนาคุณธรรมจริยธรรมของนักเรียน โรงเรียนเวียงน้อยศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาเขต 25 โดย

ประยุกต์ใช้รูปแบบ CIPPIEST.”วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหา-บัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2559.

มาเรียม นิลพันธุ์. “การประเมินหลักสูตรปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศิลปากร”. **Veridian E-Journal, Silapakorn University**. ปีที่ 4 ฉบับเดือนกันยายน – ธันวาคม 2554.

ลำพันธ์ สุนันทิพย์. “การประเมินหลักสูตรท้องถิ่น กลุ่มสาระการเรียนรู้การงานอาชีพและเทคโนโลยี โรงเรียนศรีสมเด็จพัฒนวิทย์พัฒนาวิทยา โดยใช้รูปแบบการประเมินชิปปี้.”วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาวิจัยและประเมินผลการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏมหาสารคาม. 2558.

ศุภนิช เจริญสุข. “การพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ท้องถิ่น เรื่อง การประเมินมูลค่าทางเศรษฐกิจของความหลากหลายทางชีวภาพ.”วิทยานิพนธ์ปริญญาปรัชญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์ศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม. 2559.

สำนักประสานและพัฒนากิจการการศึกษาท้องถิ่น. **กรอบหลักสูตรการศึกษาท้องถิ่นสู่ประชาคมอาเซียน จังหวัดนครราชสีมา**. กรุงเทพฯ: กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น กระทรวงมหาดไทย. 2556.

สุดสาคร อินทร์ทอง. “การพัฒนาหลักสูตรท้องถิ่น เรื่อง “ตำนานชาวไท-ยวน” จังหวัดสระบุรี กลุ่มสาระการเรียนรู้ภาษาไทย สำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4.”วิทยานิพนธ์ปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี. 2557.

Cunha, Zeilma Da. “A Case Study of Curriculum Development Process in Nutrition Education.” **Dissertation Abstracts International** 57(7): 2884-A. 1997.

Oestreich, Jo Beth Babcock. **Social Studies Curriculum Development in Belize**. [Online],. Accessed December, 23, 2017 Available from <http://thalis.uni.net.th/dos/detail.nsp>

Taba, H. **Curriculum Development: Theory and Practice**. New York:Harcourt, Brace and World. 1962.